

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

na posiedzeniu w trybie art. 534 § 1 k.p.k. w zw. z art. 126 § 3 k.p.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 15 lutego 2018 r.

w sprawie S. S.

zażalenia skazanego na postanowienie Sądu Okręgowego w B. z dnia 20 grudnia 2017 r. o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 6 lipca 2017 r.,
sygn. akt VIII Ka [...],
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 24 stycznia 2017 r., w sprawie XV K [...], S. S. został skazany za przestępstwo z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i art. 31 § 2 k.k. oraz z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i art. 31 § 2 k.k., z art. 278 § 5 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. na karę łączną roku ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego. Po jej rozpoznaniu Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z dnia 6 lipca 2017 r., w sprawie o sygn. akt VIII Ka [...], utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Żadna ze stron nie wystąpiła o sporządzenie uzasadnienia tego wyroku.

W dniu 9 listopada 2017 r. (data wpływu pisma do Sądu) skazany wniósł pismo, z którego wynikało, że domaga się złożenia kasacji w tej sprawie, a także wyznaczenia w tym celu obrońcy z urzędu (k. 660). Na mocy zarządzenia z dnia 22 listopada 2017 r. Przewodniczący Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w B. poinformował skarżącego, że jego wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu w celu sporządzenia kasacji został dołączony do akt sprawy bez rozpoznania, bowiem zgodnie z art. 524 § 1 k.p.k. termin do wniesienia kasacji dla stron wynosi 30 dni od daty doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem. Wniosek o doręczenie orzeczenia z orzeczeniem należy złożyć w terminie 7 dni od ogłoszenia wyroku, przy czym złożenie takiego wniosku jest warunkiem koniecznym wniesienia kasacji. Tymczasem dla skazanego termin do złożenia wniosku o uzasadnienie w/w wyroku upłynął w dniu 13 lipca 2017 r. (k. 671).

W dniu 28 listopada 2017 r. skazany wystąpił do Sądu Okręgowego w B. z wnioskiem o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia 6 lipca 2017 r. (k. 673). Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w B., na podstawie art. 126 § 1 k.p.k. *a contrario*, nie uwzględnił tego wniosku i odmówił przywrócenia terminu (k. 676).

Na to postanowienie skazany złożył zażalenie (zatytułowane „skarga”), z treści którego wynika, że domaga się przywrócenia terminu celem złożenia wyjaśnień i wnosi o ponowne rozpoznanie sprawy. Ta skarga została potraktowana przez Przewodniczącego Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w B. jako zażalenie skazanego na postanowienie tego Sądu z dnia 20 grudnia 2017 r. o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku z dnia 6 lipca 2017 r.

Zdaniem tego Sądu skazany nie usprawiedliwił właściwie uchybienia terminowi, a tłumaczył go swoją chorobą oraz faktem, że obrońca nie powiadomił go o treści wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie skazanego jest bezzasadne w sposób oczywisty i z tego powodu nie zasługuje na uwzględnienie. Należy przypomnieć, iż zgodnie z art. 126 § 1 k.p.k. sąd może przywrócić zawity termin na wniosek strony, jeżeli niedotrzymanie

tego terminu nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych. Jest rzeczą oczywistą, że wykazanie tej przesłanki obciąża stronę, która wnosi o przywrócenie terminu.

Sąd Okręgowy w B. prawidłowo przyjął, że uchybienie przez skazanego terminowi zawitemu nie nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych. Orzeczenie to znajduje pełne podstawy faktyczne i prawne. Rację ma Sąd gdy stwierdza, że nie mogą uzasadnienia tak znacznego uchybienia terminowi na złożenie wniosku o uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego tłumaczyć argumenty skazanego, jakoby obrońca nie powiadomił go o wyroku oraz by choroba uniemożliwiała mu sporządzenie wniosku o uzasadnienie wyroku Sądu odwoławczego w ustawowym terminie. Zawiadomienie o terminie rozprawy apelacyjnej zostało skazanemu doręczone w dniu 6 czerwca 2017 r. (k. 539). Dlatego też w dniu 6 lipca 2017 r. na rozprawie apelacyjnej Sąd poprawnie przyjął, że S. S. został o terminie rozprawy zawiadomiony prawidłowo (k. 551). Na rozprawie obecny był obrońca tego oskarżonego. Tak więc skazany posiadał wiedzę zarówno o terminie rozprawy, jak i – po skontaktowaniu się ze swoim obrońcą lub sądem – mógł wiedzę o treści rozstrzygnięcia z łatwością zdobyć.

Zgodnie z treścią orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, skazany został zaliczony do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na okres do 30 czerwca 2019 r., przy czym ta niepełnosprawność istnieje już od 16 grudnia 1985 r. (k. 663). S. S. nie wskazał jednak, w jaki sposób uniemożliwiała mu to złożenie wniosku o uzasadnienie wyroku Sądu odwoławczego, lecz poprzestał na ogólnym odwołaniu się do swego stanu zdrowia. Niczego w tym przypadku nie zmienia fakt, że został skazany za popełnienie przypisanych mu przestępstw w warunkach z art. 31 § 2 k.k. Sąd Rejonowy stwierdził, że w czasie popełnienia przestępstwa oskarżony miał w znacznym stopniu ograniczoną zdolność rozpoznawania znaczenia czynu i kierowania swoim postępowaniem. W związku z tym stanem zdrowia psychicznego korzystał z fachowej pomocy obrońcy w trakcie całego postępowania sądowego i odwoławczego.

Rację ma Sąd Okręgowy, że skazany mógł z łatwością dowiedzieć się o treści zapadłego przed tym Sądem wyroku, chociażby nawiązując w jakiejkolwiek formie kontakt bądź to ze swoim obrońcą z urzędu, bądź z samym Sądem. Skoro jednak nie dowiedział się o treści rozstrzygnięcia Sądu II instancji, było to

spowodowane wyłącznie jego wolą, niedbalstwem i brakiem elementarnej dbałości o los własnego procesu, co w konsekwencji wyklucza uznanie, że uchybienie terminowi do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku nastąpiło z przyczyny od niego niezależnej. Trzeba podkreślić również, że S. S. przebywał wówczas na wolności. Przebieg postępowania odwoławczego oraz treść pism sporządzonych przez skazanego jednoznacznie wskazują, że we właściwym czasie zaniedbał on podjęcia czynności zmierzających do wniesienia kasacji i dopiero po upływie blisko pół roku od daty wydania wyroku przez Sąd odwoławczy uznał za słuszne czynności takie podjąć, przekonując, iż nie ze swej winy wcześniej tego uczynić nie mógł.

Reasumując należy stwierdzić, iż za „przyczynę od strony niezależną”, usprawiedliwiającą niezachowanie terminu zawitego w ujęciu art. 126 § 1 k.p.k., nie może być uznany fakt niepodjęcia określonych czynności procesowych w terminie wskutek zaniechania strony, niespowodowanego żadną obiektywną, niezależną od niej przyczyną. Zresztą w przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy słusznie podniósł, iż S. S. ani nie wskazał, kiedy powoływane przez niego okoliczności ustały, ani też nie wywiązał się ze spoczywającego na nim obowiązku połączenia wniosku o przywrócenie terminu z dopełnieniem czynności, której ten wniosek dotyczył.

Mając te okoliczności na uwadze i nie znajdując podstaw do uwzględnienia zażalenia, Sąd Najwyższy orzekł o utrzymaniu w mocy zaskarżonego postanowienia.